

## Pensija

Jeigu Tavo darbdavys yra darbdavių organizacijos narys arba yra pasirašęs kolektyvinę sutartį, jis privalo mokėti už Tave įmokas į pensijos fondą. Įmokos į pensijos fondą dažniausiai sudaro 12% Tavo atlyginimo brutto, iš kurių 4% sumoki Tu pats, o likusią dalį sumoka Tavo darbdavys.

Dauguma pensijos fondų siūlo eilę sveikatos sistemos programų. Tai reiškia, kad Tu turi teisę į nemokamas sveikatos paslaugas, tokias kaip masažas ar fizioterapija. Taip pat siūlomos įvairios draudimo programos, susijusios su Tavo pensijos kaupimo sistema, pvz. gyvybės ir kritinių ligų draudimas. Pasiteirauk savo profesinės sąjungos padalinyje apie taisykles galiojančias Tavo įmonei.

## Atostogos

Remiantis Danijos įstatymais tu turi teisę į 25 atostogų dienas per metus su atostoginiais, kurie sudaro 12,5 % tavo atlyginimo. Tu kaupi 2,08 atostogų dienas per mėnesį, o naudotis sukauptomis atostogų dienomis gali nuo rugsėjo 1 d. iki kitų metų gruodžio 31 d. Kolektyvinės sutartys suteikia tau teisę į papildomą atostogų savaitę (6-oji atostogų savaitė). Tu turi teisę į 15-os dienų atostogą (3 savaites) laikotarpyje nuo gegužės 1-osios iki rugsėjo 30-osios d.

## Apie profsąjungą

80 proc. visų statybos darbuotojų yra BAT (Profesinių Sąjungų asociacija) profsąjungų nariai. Profesinės sąjungos turi kolektyvines sutartis apimačias visas statybų sektoriaus profesijas Danijoje ir kiekvienais metais iškovoja miliardines kompensacijas savo nariams. Profesinės Sąjungos BAT organizuoja visus statybos darbuotojus ir pasirašo kolektyvines sutartis su visomis įmonėmis, nepaisant jų kilmės.

Geros darbo sąlygos Danijoje yra tai, ką mes sukuriame bendruomenėje, dėl to mums taip pat reikia tavęs. Jeigu tu ir tavo kolegos tapsite profesinės

sąjungos nariais, profesinė sąjunga padės jums užsitikrinti gerą atlyginimą ir geras darbo sąlygas. Be to gausite asmeninę pagalbą, įvykus nelaimingam įvykiui darbe ar įmonei paskelbus bankrotą. Įstok į profesinę sąjungą anksčiau nei tau prireiks mūsų pagalbos, lygiai taip pat kaip apmoki draudimą prieš nelaimei įvykus.

## Turi klausimų?

Šiame lankstinuke pateikta tik maža dalis taisyklių, galiojančių Danijos darbo rinkoje. Jei nori sužinoti daugiau ar turi klausimų – susisiek su savo profesine sąjunga.

## Susisiekite su 3F – BJMF

- tai statybininkams priklausantis skyrius Kopenhagoje

Mølle Allé 26, 2500 Valby

 Edita Drobienė

Telefono numeris: +45 2892 8064 / Email: 0103-55@3f.dk

## KARTU - mes stipriausi!

[www.3f.dk/bjmfimmigrant\\_lietuvos](http://www.3f.dk/bjmfimmigrant_lietuvos)

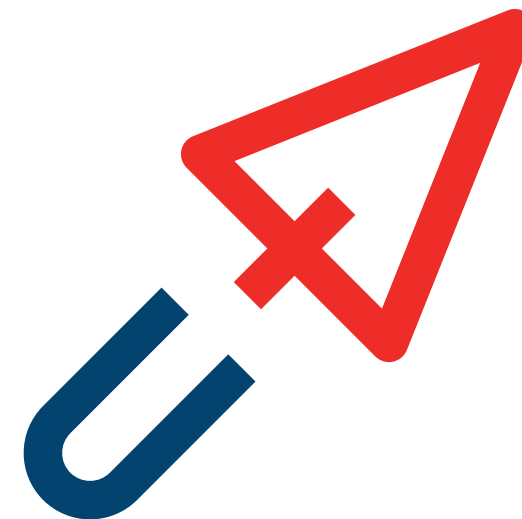


BAT – Bygge-, Anlægs- og Trækartellet – tai statybos pramonės profesinių sąjungų Danijoje asociacija, kurią sudaro 3F (Danijos Profesinių Sąjungų Federacija), Dansk EL-forbund (Danijos Elektrikų Profesinė Sąjunga), Malerforbundet (Danijos Dažytojų Profesinė Sąjunga), Blik- og Rørarbejderforbundet (Danijos Hidraulikų Profesinė Sąjunga), Dansk Metal (Danijos Metalų Darbuotojų Sąjunga), HK (Danijos Mažmeninės Prekybos ir Administracijos Sąjunga) ir Teknisk Landsforbund (Danijos Technikos Darbuotojų Sąjunga). BAT atstovauja apie 80.000 darbuotojų.



# Sveikiname atvykus į Daniją!

Pasitikrink savo kolektyvinę sutartį!



# Tavo teisės Danijos statybvietyje

Sveikiname atvykus į Daniją. Darbuotojai Danijos darbo rinkoje turi eilę teisių, kurios yra aprašytos kolektyvinėse sutartyse kiekvienai atskirai profesinei grupei. Jeigu dirbi įmonėje, apimtoje kolektyvine sutartimi, turi tas pačias teises kaip ir Tavo vietiniai kolegos.

## Trumpai apie kolektyvines sutartis

Danijoje ne seimas, bet darbo rinkos partneriai - darbuotojai ir darbdaviai - nustato darbo rinkos taisykles. Taisyklės, kurios yra sulygotos tarp Tavo profesinės sąjungos ir Tavo darbdavio organizacijos/įmonės yra aprašytos kolektyvinėse sutartyse. Danijoje nėra teisiškai nustatyto minimalaus darbo užmokesčio dydžio. Dėl to privalai išsiaiškinti ar įmonė, kurioje esi įdarbintas, yra apimta kolektyvine sutartimi. Tai sužinosi susisiekęs su vietiniu profesinės sąjungos padaliniu.

## Darbo sutartis

Dirbdamas Danijoje privalai turėti darbo sutartį, kurioje būtų nurodyta:

- Vardas/Pavardė
- Adresas
- Telefono numeris
- CPR/CVR-numeris
- Informacija apie kolektyvinę sutartį
- Darbo santykių pradžia
- Darbo apmokėjimo būdas - valandinis darbo užmokestis arba už atliktą darbą

Darbo sutartis turi būti sudaryta dviem egzemplioriais. Abu egzemplioriai patvirtinami Tavo bei darbdavio parašais.



## Minimalus darbo užmokestis

Darbo užmokesčio dydis turi būti sulygotas tarp Tavęs ir darbdavio, atsižvelgiant į kolektyvinėje sutartyje pateiktus dydžius. Minimalaus darbo užmokesčio dydis taipogi priklauso nuo Tavo profesinės grupės. Prisimink, kad minimalus darbo užmokestis tai tik atspirties taškas - Tu gali derėtis su darbdaviu dėl didesnio atlyginimo. Žemiau pateiktoje lentelėje nurodyti kelių profesinių grupių darbo užmokesčio dydžiai galiojantys nuo 2022 m. kovo mėn. iki 2023 m. vasario mėn. Taip pat vidutiniai dydžiai, atspindintys minimalų atlyginimą + vietinių derybų rezultata.

## Algalapiai

Kiekvienas darbuotojas, dirbantis kolektyvine sutartimi apimtoje įmonėje, privalo gauti algalapį sulig kiekvienos algos išmokėjimu. Svarbiausia, kas turi būti pateikta algalapyje - tai valandinis darbo užmokestis, visos atidirtos valandos, viršvalandžiai, atlyginimas ligos metu, atostoginiai, įmokos į pensijos fondą ir išmokos dydis už nedarbą valstybinių švenčių dienomis. Jeigu algalapyje yra nurodyta suma, kuri buvo išmokėta Tau grynaisiais, pasitikrink, ar nurodyta algalapyje suma atitinka tą, kurią faktiškai gavai į rankas.

## Darbo laikas

Įprasta darbo savaitė trunka 37 darbo valandas ir dirbama tarp 6.00 - 18.00 val. nuo pirmadienio iki penktadienio. Darbas kitomis valandomis turi būti aptartas ir raštiškai sulygotas tarp darbuotojo bei darbdavio. Prisimik visuomet užsirašyti savo asmeninėje užrašų knygutėje/kalendoriuje kiek valandų ir kur dirbi arba paprašyk savo savaitinės darbo laiko apskaitos žiniaraščio kopijos, kurią atiduodi darbdaviui.

## Viršvalandžiai ir darbas savaitgaliais

Jeigu dirbi ilgiau nei 37 valandas per savaitę ar savaitgalį, turi teisę į apmokamus viršvalandžius. Kaip taisyklė turi gauti + 50% priedo už pirmas tris viršvalandžių valandas ir +100% priedo už visas sekančias viršvalandžių valandas. Prisimink, kad turi gauti atlyginimą už VISAS darbo valandas. Jeigu darbo sutartyje nurodytos ilgesnės nei 37 darbo valandos per savaitę, turėtumei parodyti darbo sutartį profsąjungai.

Darbo šaka	Minimalaus darbo užmokesčių dydžiai nuo 2022 m. kovo mėn.	Vidutiniai valandinio užmokesčio dydžiai brutto už 4 ketvirtį 2020*
Betonuotojai / Armatūrininkai	133,65 kr. / 17,96 €	196,82 kr. / 26,44 €
Mūrininkai	156,50 kr. / 21,04 €	205,38 kr. / 27,59 €
Dailidės	133,40 kr. / 17,93 €	200,74 kr. / 26,97 €
Dažytojai	133,35 kr. / 17,92 €	182,09 kr. / 24,46 €
Elektrikai	138,70 kr. / 18,64 €	211,54 kr. / 28,42 €
Dujų įrangos montuotojas	137,10 kr. / 18,43 €	216,11 kr. / 29,11 €
Šaltkalvis-suvirintojas	137,10 kr. / 18,43 €	216,11 kr. / 29,11 €
Darbininkas-izoliuotojas	148,86 kr. / 20,01 €	201,02 kr. / 27,01 €
Griovėjas	133,65 kr. / 17,96 €	185,99 kr. / 24,99 €

\*Šaltinis: DA's Atlyginimų statistika